

LESOTHO I IEMEN DEL SUD

Lluites fraticides

L'esclat de conflictes i lluites pel poder al Iemen del Sud i Lesotho són la demostració de la dependència d'aquest país respecte a les superpotències.

Ernest Udina

El tradicional lema de «la revolució que devora els propis fills» és principalment aplicable en l'època actual al cas del Iemen del Sud, un país en estat de quasi guerra civil si la Unió Soviètica no ho evita —un país, doncs, absolutament dependent de Moscou—, com també darrerament s'ha mostrat l'absoluta dependència de Lesotho respecte de Sud-àfrica, amb la dinàmica de la dependència i subordinació que pateixen la major part de països del continent africà.

A Iemen del Sud ja hi ha hagut més de deu mil morts i no sembla que els diversos comitès de reconciliació creats aconsegueixin d'estabilitzar la situació entre les dues fraccions del Partit Socialista Iemenita. De colp, la política soviètica es veu posada a prova, amb les incertituds apuntades per alguns observadors com consubstancials als règims marxistes-leninistes que no es troben en el cordó de la Unió Soviètica i que es troben aïllats en un tercer món de pobresa. Segons alguns analistes, aquest tipus de països poden ser els primers a passar d'un règim comunista a un altre tipus de règim, destruint el tradicional principi polític que no hi ha retorn possible una vegada que un país ha entrat en el comunisme.

Aquest no és, però, ben bé el cas de Iemen del Sud. Les actuals fraccions en lluita són ben addictes a Moscou. Es tracta d'una lluita eminentment personal entre el president Ali Nasser, contemporitzador amb els països capitalistes del golf i amb Iemen del Nord, a fi d'evitar l'aïllament i la progressiva ruïna econòmica del país, i el radical Fatah Ismail, del qual ningú no explica com els dirigents soviètics el van deixar escapar de Moscou cap al seu país, després de dos anys d'un exili a la capital soviètica per suposats motius de salut.

Més enllà de la política moderada o radical d'aquests dos líders, hi ha el

dicals, del cercle de misèria accentuat des del 1983, en que Líbia li retirà tot ajut, per les bones relacions d'Ali Nasser amb Yasir Arafat. Només la Unió Soviètica, imposant un acord, pot solucionar aquesta situació que s'orientava clarament cap a una guerra civil.

És, en un altre context, com el dramàtic cas de la república de Lesotho-

El conflicte al Iemen ha provocat ja més de 10.000 morts.

constant fet de les lluites fraticides amb la revolució sud-iemenita. El primer president després de la independència, el 1967, fou expulsat el 69.

L'any 78 els dos que lluiten ara entre ells executen, per motius gens clars, l'històric resistent Salmine, després de nou anys de poder absolut. El succeeix l'actual retornat de Moscou, que, després de dos anys, desenganyat perquè el país seguia en la misèria, passa el poder a Ali Nasser. Semblava que l'equilibri entre radicals i moderats que havia assegurat aquest president era definitiu, però ha esclatat ara una nova miniguerra civil a la dita Cuba de l'Orient Mitjà, que balla sempre entre l'adhesió absoluta a l'Unió Soviètica i el realisme polític a què l'obliga la seva situació geogràfica.

El drama de Iemen del Sud continua sent que aquest règim que predicava el paradís comunista no pot sortir, ni en polítiques moderades ni ra-

lândia, avui Lesotho, tot voltat de la Sud-àfrica de l'apartheid. Pintoresc país, en què el cap del govern és l'antic rei i on el president Jonathan —vint anys al poder des de la independència— havia comès «l'error» de donar acollida a membres del Congrés Nacional Africà, la més important organització antiapartheid de Sud-àfrica. El colp d'estat del general Bejanie, propiciat evidentment per Sud-àfrica, ha tornat a posar les coses al seu lloc. És el lloc tràgic de la dependència en què viuen molts països africans, mentre Occident sembla rentar-se les mans i les dues grans potències es reparteixen també allà les zones de poder, segurs els Estats Units que Iemen del Sud és un problema de l'URSS i ben segura aquesta que Lesotho és un problema interior dels Estats Units, a través de Sud-àfrica. Continua, doncs, la tragèdia d'aquest continent del futur, que tots semblen voler deixar ben ancorat en el passat. □